

ישיבת כרם ביבנה

ח. רמב"ם | מאכלות אסורות, פרק ט'

1. המעושה והמבושל בחמי טבריא וכיוצא בהן אין לוקין עליו, וכן המבשל בשר במי חלב או בחלב מתה או בחלב זכר או שבשל דם בחלב פטור ואינו לוקה על אכילתו משום בשר בחלב, אבל המבשל בשר מתה או חלב וכיוצא בהן בחלב לוקה על בשולו ואינו לוקה על אכילתו משום בשר בחלב, שאין איסור בשר בחלב חל על איסור נבילה או איסור חלב, שאין כאן לא איסור כולל ולא איסור מוסיף ולא איסור בת אחת.

ט. חולין קיא.

אומר כבדא עילוי בשרא שרי דמא^א משרק שריק כחלא עילוי בשרא אסור מאי טעמא חלב סרוכי מסריק רב דימי מנהרדעא מתני אפכא כחלא עילוי בשרא שרי מ"ט חלב שחומה דרבנן כבדא עילוי בשרא אסור דם דאורייתא דרש מרימר^ב הכלתא בין כבדא בין כחלא תותי בשרא שרי עילוי בשרא דיעבר אין לכתחלה לא

^א דם ששלו אינו עובר עליו מ"מ מחלה כשנפלטו עד שלא נתבשל היה דלורייתא אצל חלב שחומה מחמתו דרבנן ומיהו קשה לפי מה שפירש^ב הקוטרים לעיל^א דם כבד אפילו פירש לאו דלורייתא מללא חשיב ליה כפרק דם שמיטה (כרייתא דף ע"ג:) כדאי לז' וטחול וכליות:

י. מנחות כא.

דס ששלו: בין דמולין בין דקדשים וכלו עינו עובר עליו דהא לא חייה מורה אלא על הדס הראוי לנפשה ודס קדשים מששלו לא חזי למלמיה ונפק ממורת דס י"ו ומלת הרי הוא כדכתיב: מסו דסימא מישא נה מסו י"ו למוה בעמלא. ומסוס הוא מסוה לא נפיק ממורת דס: סקסא. כמו (מסות טו) קפאו (ו) סהומות י"ו: (קסא סבור). ואכלו חייב משום דס או חלב: ספסא. הדגה לכמות שהיה ללוה לכן חייב: דס שקרש. קא סלקא דעתך דאפילו דמולין: סאן סטטאוס סהומות. הא דקמי הקפה את הדס בחמה ואכלו חייב והוא היין לשל חולין הואיל וראוי לנפשה כדפירש בהקדמות: דס ששלו אינו עובר עליו ועליו עשירי מפרש לקמן:

^א [כאן] בהטאות החיצונות וכאן בהטאות הפנימיות. פרש"י דבמטאות הפנימיות אינו עובר עליו ועממא כמו שמפרש לקמן ולא היראה דל"כ במטאות הפנימיות מני. משמע לפי שטעם רש"י שם ששלו צלול הואיל וראוי לנפשה והוא היה חייב עליו אם יאכלנו ואכלו חייב מופת הדין דלמרינן לעיל כיון דמלמיה נפיק ליה ממורת דס ולא חייב עליו ועוד דכדא דדייה אמר אפילו במטאות הפנימיות ואכלו חייב משמע לפי רש"י דכדא לית ליה דועיירי ולעיל קאמנר יתיב רבא קאמנר להא שמעמא משמע דספירא לרבא כועיירי לכן י"ל דכועיירי (היינו ששלו בחור) כ"ע לא פליגי דאינו עובר עליו והא דממלק סכא בין מטאות הפנימיות לחיצונות קאי אפסאוי בממאן

יב. דרכי משה הקצ"ר | י"ד, פ"ט

(יט) ונראה ללא לריכין לטעמיה מלמיה הוא כרותח ואפילו הכי אינו אסור אלא מדרבנן להרי הוא מבושל לפנינו ומהאי טעמא אם מלגה תרנגולת ולא ידעינן אי צכלי ראשון או שני נמי נאמנת דאף אי עבדה צכלי ראשון אינו אלא איסור דרבנן ולכן נאמנת כנ"ל:

יא. שו"ע י"ד | סימן פ"ז

1. המעושה והמבושל בחמי טבריא, אין לוקין עליו. וכן המבשל בשר במי חלב, או בחלב מתה, או בחלב זכר, או שבישל דם בחלב, פטור, ואין לוקין על אכילתו משום בשר בחלב. ש"ך טו (פמ"ג) ואין לוקין על אכילתו משום בשר בחלב – כל' הזה כתב הרמב"ם ומשמע דעתו למשום בשר בחלב הוא דאין לוקין על אכילתו הא משום דם לוקין על אכילתו אף על פי ששלו דס"ל דם ששלו עובר עליו ומיהו אכן קו"ל דם ששלו או שמלחו אינו אלא מדרבנן וכמס"ל סימן ס"ט ס"ק ל"ט ובכמה דוכתי:

דם שמלחו ודם שבשלו

א. ויקרא | פרק יז

(י) ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוך אשך יאכל כל דם ונתתי פני בנפש האכלת את הדם והכרת אתה מקרב עמיה: (יא) כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתי לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הוא בנפש יכפר: (יב) על כן אמרתי לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר בתוךכם לא יאכל דם: (יג) ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוך אשך יצוד ציד חיה או עוף אשך יאכל וטפף את דמו וקשהו בעפרו: (יד) כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכלו ירת:

ב. כריתות ד:

אמר רבא שלש כריתות האמורות בדם יי למאי אחת לדם חולין ואחת לדם קדשים ואחת ילדם החמצי^א הניחא לר' יהודה ידעתיא דם החמצי באוהרה ר' יהודה אומר כבדת אלא לרבנן ההיא למאי אתא ואפילו לר' יהודה יי כרת נפקא ליה מן כל דם דתניא רבי יהודה אומר דם מה תלמוד לומר כל דם יי אין לי אלא דם קדשים שהנפש יוצא בו יי [שהוא מכפר] דם חולין ודם החמצי מניין ח"ל כל דם אלא אימא אחד לדם חולין ואחד לדם קדשים ואחד לדם כסוי ואמר רבא יי במשה לאוין האמורין בדם למה יי אחת לדם חולין ואחת לדם קדשים יי ואחת לדם כסוי ואחת לדם איברין ואחת לדם החמצי

ג. חולין קט.

מתני' יי הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו יי החלב קורעו ומוציא את דמו יי לא קרעו אינו עובר עליו: גמ'

מתני' לא קרעו אינו עובר. על אכילתו לנקות ולא על ששלו ללא חלב מקרי. ובגמרא יי מפירש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא: הלכך קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות כבדת ובמס' כריתות (דף ע"ג:) מוקים לה כלל דם ששלו כדכתיב חייב כרת אם לא קרעו לאחר ששלו אצל ששור אינו נאסר שהלכ חוק הוא ואינו נולע והכי נמי אמרינן בספסא (דף ע"ד:) שאני לז' דשע: גמ'

ד. חולין קכ.

הקפה הקרישו על יי האור: יי תנן התם יי הקפה את הדם ואכלו או שהמחה את החלב וגמעו חייב בשלמא הקפה את הדם ואכלו כיון דאקפיה אחשובי אחיבה אלא המחמה את החלב וגמעו אכילה כתיבא ביה והא לאו אכילה היא אמר ר"ל אמר קרא ינפש לרבות את השותה

הקפה הדם ואכלו. הקפה בממא מיירי כדפירשין בהקומץ רבה (מנחות דף ע"ג:) אצל צלור לא דם ששלו אינו עובר עליו:

ה. רמב"ם | מאכלות אסורות, פרק ו'

1. הלב בין לצלי בין לקדרה קורעו ומוציא את דמו ואחר כך מולחו, ואם בשל הלב ולא קרעו קורעו אחר שבשלו ומותר ואם לא קרעו ואכלו אינו חייב עליו כרת, במה דברים אמורים בלב העוף שאין בו כזית דם, אבל אם היה לב בהמה חייב כרת שהרי יש בו כזית מדם שבתוך הלב שחייבין עליו כרת. הלכך בין ללחי וכו'. כתב הרמב"ם ז"ל א"ל לא נאמר אלא צלוי דכבולעו כן פולטו, עכ"ל.

ז. לחם משנה | שם

... עוד כתב קס במ"ס ה"ה דאין דם מבושל שלא נתבאר בדברי רבינו. ללשון רבינו משמע הפך יש מי שכתב דלפילו על דם צשול חייב מללא כתב רבינו אצל אם היה לז' כהמה חייב כרת אם אכלו קודם צשול והעד שלא כתב בקום מקום בספרו המימרא של פרק הקומץ רבה דם שציעלו שאינו חייב כרת משמע דס"ל דאניה הלכה. ותמה על ה"ה איך כתב שלא נתבאר בדברי רבינו:

ו. מגיד משנה | שם

אצל אם היה לז' כהמה וכו'. צפ' דם שמיטה כריתות (דף ק"ג) שהוא וכו' הובא בהלכות ויש מי שכתב כששאלו שאלו כהמה חייב כרת דוקא אכלו קודם ששול אצל אחר צשול לא דלם ששלו אינו חייב עליו כריתות במנחות כפרק הקומץ רבה (דף כ"א) ולא נתבאר זה בדברי רבינו: